

ТАТО, МАМА, Я

Будьте уважливі. Мамо і татку! Кожна дитина – це ангелятко!

Ангеляткова школа для батьків

АГЕНЦІЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ
Наїталії Дячук®

комплексу
«Розумничка»

тато, мама, я

Що таке «ябеда» і як з цим боротися?

Чому в дитини виникає бажання інформувати дорослих про вчинки ровесників? А яким чином малюк може дізнатися від батьків, погано чи добре зробив той, про кого він розповідає? У 3-річної дитини свідомість перебуває на стадії формування. Дитина може оцінити дії тільки за реакцією дорослих. Повідомляючи батькам чи вихователю: «Миколка штовхнув мене з гойдалки, а була моя черга гойдатися», дитина намагається, по-перше, повідомити про несправедливість, а по-друге, з'ясувати для себе, чи Миколчин вчинок справді поганий.

Поки дитині не виповнилося 3 роки, називати її «ябедою» безпідставно і навіть смішно. Щоб ябедати, треба, як мінімум, вміти добре розмовляти, а також передбачати наслідки свого вчинку. У віці 3-х років діти лише збагачують свій словниковий запас і вчаться розуміти зміст слів, що вимовляють.

Також вони ще не можуть прогнозувати наслідки своїх слів чи дій. Добре чи погано вони

вчинили, малюки оцінюють лише за реакцією дорослого. Отже коли дитина жаліється на когось, то зазвичай це означає, що вона вже вміє пояснити словами те, що бачить. Візьмемо типову ситуацію: малюк повідомляє, що хтось забрав у нього іграшку. Він не «ябеда», він просто сподівається на допомогу дорослого більше, ніж на власні сили.

Звісно, якщо дитина скаржиться надто часто, це може вивести з рівноваги будь-кого. Проте відмахнутися від дитини не можна. Слід зрозуміти, що за цим стоїть. Якщо ви заігнорували обмовиниство, переключіть увагу дитини: «Андрійко дивиться мультики? А ти що робиш? Машинками бавишся? Побудуй гараж, а потім мені покажеш!» Якщо ж ви одразу, за її «інформацією», покараєте Андрійка – то якраз і розпочнете виховання справжньої ябеди.

З 3-х років настає дошкільний вік. На перший план виступає гра – головний вид діяльності дошкільнят. Спільні ігри (рухливі, сюжетно-рольові) вимагають

вміння спілкуватися з іншими дітьми. Починається «соціальний» період розвитку – час «чому-чому». Дитина хоче, щоб їй пояснили «як», «що» і «чому». Вона бачить різні зразки поведінки батьків, вихователя і пробує їх застосовувати. Для дитини дуже важливо отримати пояснення дорослого, «що таке добре і що таке погано»!

Батьки 3-5-річних дітей мають розуміти, що коли дитина повідомляє про щось чи про когось, то зазвичай не має на меті нічого поганого. Вона просто ділиться інформацією! Адже ви теж розповідаете в родині, що «накоїла» дитина або що сказала, наприклад, свекруха. Нікому ж не прийде в голову назвати вас «ябедою»!

Знайомо ситуація: дитина по дорозі додому розповідає, як вихователка сварила хлопчиків, як хлопчик ляльку відбирав, як дівчинка назвала її «черепахою»... У цьому випадку дитина не є «ябедою». До 5 років малюк може реалістично оцінити тільки чужу поведінку.

Саме так – за принципом «чуже підлісом бачиш, а своє під носом не помічаєш» – розвивається дитяча психіка. Це необхідний стан, щоб навчитися оцінювати свої вчинки, але станеться це пізніше, в 5-7 років. Отже, діти розповідають про погані дії, бо їм важливо знати, що мама думає з цього приводу. Саме через мамину думку вони вивчають соціальні норми поведінки, спілкування, вчать оцінювати і свою поведінку також.

...Ніна ходить за вихователкою і доповідає: «Назар не мие руки», «в Данилка різні шарпетки», «Катруся ходила взута в групі». Слід зрозуміти, чому дитина так поводить. Зазвичай така манера властива дітям із заниженою самооцінкою. Що робити? Передусім треба розказати Ніні, як вона потрібна іншим. Бажано, аби вона довела це на ділі. Наприклад, її можна зробити відповідальною за перевірку чистоти рук перед обідом.

При цьому треба детально обговорити її «права і обов'язки», щоб дитина не переоцінила свою значущість. І обов'язково похвалити за добре виконані справи. Вона відчує себе потрібною. А найголовніше, отримає модель поведінки: як привернути увагу – не дріб'язковими скаргами, а хорошими справами.

Трирічний Максимко підходить до мами і довірливо повідомляє: «А Даринка взяла цукерку зі столу». Тут можливі дві причини:

1) хлопчик сам хоче взяти цукерку, але боїться. Тому й повідомляє про сестру і чекає реакції дорослого. Якщо мама не розсердиться, то брати цукерки можна.

2) Максимко гнівається на Даринку і хоче її покарати з допомогою мами. Що робити? Ваша відповідь не має бути категоричною. Поясніть, що брати цукерки перед

обідом не можна, тому що це зіпсує апетит. А після обіду можна. Те саме треба пояснити і сестрі, щоб малюк зрозумів, що ви турбуєтесь про здоров'я обох дітей. Проаналізуйте, наскільки часто хлопчик скаржиться на сестру. Якщо часто – час реагувати.

Поясніть хлопчику у м'якій формі, що ви не реагуватимете так, як він хоче: «Ти також можеш помилитися і тобі теж, напевно, неприємно, коли мені розповідають про тебе погане».

Скільки б років не було дитині, пряма заборона не скаржитись, не ябедати є абсолютно неефективним способом боротьби з обмовництвом. Це найпоширеніша помилка батьків. Пряма заборона блокує довірливі стосунки між дитиною і дорослими.

Довірлива бесіда, спільна гра, коли ви разом обігруєте «слизкі» ситуації, допомагає дитині знайти нові моделі поведінки – ось головні засоби подолання проблеми. І не забувайте відзначати успіхи дитини!

Орися Плахтій, завуч навчального комплексу «Розумничка»

АГЕНЦІЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ
Началіі Дячє

www.rozumnychka.com.ua
e-mail: runa@mail.lviv.ua

- ✓ **Літня розвивальна школа Англійська мова +/English +**
 - для учнів 1-11 класів 31 травня - 11 червня
 - 14 червня - 25 червня
- ✓ **Літня розвивальна школа «РозУмНичка»**
 - для дітей 3-6 років 31 травня - 11 червня
 - 14 червня - 25 червня
 - для дітей 2-3 років («Равлики») 31 травня - 11 червня
 - 14 червня - 25 червня
- ✓ **Мовний місячний інтенсив для дорослих та підлітків (англійська, французька, німецька, італійська)**
 - з 1 червня • з 1 липня • з 2 серпня

Попередня вул. Чайковського, 12/12 т. (032) 298-69-69, 297-53-08
реєстрація: вул. Туган-Барановського, 16/12 т. (032) 242-08-81